

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/86/2016
Identifikačné číslo spisu:	1014201976
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1014201976.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci žalobcu: R. L., bytom Y. č. XXXX/XXA, J., zastúpeného advokátom Mgr. Ing. Jaroslavom Pencom, Nejedlého 47, Bratislava proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-64/2014/OPK z 22. októbra 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 249/14-51 z 10. februára 2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 249/14-51 z 10. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom č.k. 2S 249/14-51 z 10. februára 2016 Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-64/2014/OPK z 22. októbra 2014, ktorým bol potvrdený personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 173 z 5. augusta 2014, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“), a to z dôvodu, že žalobca počas výkonu štátnej služby, ktorú mal riadne plánovanú na deň 15. júla XXXX na základe plánu služieb Oddelenia fyzickej ochrany objektov a kuriérnej služby, Odboru ochrany objektov kancelárie prezidenta Policajného zboru na mesiac júl, s ktorým bol riadne oboznámený, bol podrobený orientačnej dychovej skúške na zistenie požitia alkoholických nápojov analyzátorom dychu typu Alco - senzor IV CM, výrobné číslo XXXXXX, ktorej sa podrobil v čase o 06:46 hod. s pozitívnym výsledkom 0,38 miligramov alkoholu na liter vydýchnutého vzduchu (ďalej len „mg/l“) a pri opakovanej dychovej skúške v čase o 07:10 hod. bola nameraná hodnota 0,46 mg/l a v čase o 07:29 hod. bola nameraná hodnota 0,35 mg/l. Žalobca sa

dopustil hrubého porušenia služobnej prisahy, ktoré spočívalo v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom PZ, keď napriek oboznámeniu sa so sprísnenými opatreniami v súvislosti s požívaním alkoholu bolo dňa 15. júla XXXX u neho zistené, že štátnu službu vykonával pod vplyvom alkoholických nápojov. Zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti spočívalo v tom, že žalobca riadne nevykonával štátnu službu, keď si počas nej svedomito neplnil úlohy na úseku svojho služobného zaradenia uložené mu zákonom (§ 136 písm. d) zákona č. 73/1998 Z.z.), nariadením nadriadeného (čl. 1 prílohy k Nariadeniu ministra vnútra č. 3/2002 o etickom kódexe príslušníka Policajného zboru), rozkazom nadriadeného (čl. 1 písm. a) bod 2 a 9 rozkazu ministra vnútra SR č. 6/1997 o úlohách na zvýšenie morálneho stavu a disciplíny príslušníkov Policajného zboru), riadne nevykonával štátnu službu, nezdržal sa konania, ktoré mohlo narušiť vážnosť policajného zboru a ohroziť dôveru v tento zbor a nedodržiaval služobnú disciplínu, čím zvlášť hrubým spôsobom porušil aj základné povinnosti policajta uvedené v § 48 ods. 3 písm. a), b), g) a h) zákona č. 73/1998 Z.z., a to aj napriek tomu, že v zmysle časti I. bod 3 rozkazu ministra vnútra SR č. 2/2002 Z.z. v znení rozkazu ministra vnútra SR č. 63/2003 bol oboznámený s tým, že sa za porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom považuje, ak sa u príslušníka PZ pri nástupe do výkonu služby alebo počas výkonu služby zistí, že je pod vplyvom alkoholu, alebo iných návykových látok a tiež aj napriek tomu, že podľa čl. 1 ods. 1 písm. a) Nariadenia ministra vnútra č. 18/2008 o niektorých konaniach, ktoré zakladajú dôvod prepustenia príslušníka PZ, bol oboznámený s tým, že policajt okrem iného poruší služobnú prisahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, keď vykonáva štátnu službu pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že konanie o prepustenie žalobcu zo služobného pomeru a následné rozhodnutia napadnuté v žalobe boli v súlade so zákonom a v jeho medziach. Dôkazy na preukázanie protiprávneho konania žalobcu boli získané zákonným spôsobom a v rozsahu dostatočnom pre vyvodené závery. Týmito dôkazmi boli predovšetkým výsledky dychovej skúšky na zistenie požitia alkoholických nápojov analyzátorom dychu (typu Alco-senzor IV CM, výrobné číslo XXXXXX) zo dňa 15. júla XXXX, ktorej sa žalobca podrobil v čase o 06:46 hod. (s pozitívnym výsledkom 0,38 mg/l), opakovane o 07:10 hod. (bola mu nameraná hodnota 0,46 mg/l) a v čase o 07:29 hod. (kedy bola žalobcovi nameraná opäť kladná hodnota alkoholu 0,35 mg/l), pričom uvedený dôkaz zároveň dopĺňalo vyjadrenie žalobcu v konaní, kedy sám potvrdil, že vo večerných hodinách pred vykonaním dychovej skúšky dňa 15. júla XXXX požíval alkoholické nápoje. Nebolo teda pravdivé tvrdenie žalobcu, že skutkový stav zistený žalovaným bol založený len na jedinom dôkaze (výsledku dychovej skúšky).

Pokiaľ išlo o spochybnenie správnosti merania, krajský súd poukázal na skutočnosť, že analyzátor dychu, ktorým bola vykonaná u žalobcu predmetná skúška, bol overený dňa 27. júna XXXX v súlade s vyhláškou Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z.z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 210/2000 Z.z."), to znamená len osemnásť dní pred dňom, kedy bol žalobca podrobený orientačnej dychovej skúške na zistenie požitia alkoholických nápojov. Okrem merania dychu u žalobcu boli pred týmto meraním aj po ňom na uvedenom prístroji vykonané merania u ostatných príslušníkov PZ, a to s negatívnym výsledkom a všetky tri merania dychu žalobcu boli s pozitívnymi hodnotami. Uvedené skutočnosti vylučujú takú technickú chybu prístroja, aby ostatným osobám nebol nameraný alkohol v dychu a jedinému žalobcovi by prístroj nameral alkohol v dychu, a to aj po opakovaných dychových skúškach.

Krajský súd nepovažoval za relevantnú námietku žalobcu, že skutkový stav bol v preskúmanom konaní nedostatočne zistený aj z dôvodu, že žalovaný vykonanie dychovej skúšky nepodporil aj iným dôkazom, napr. krvnou skúškou. Podľa názoru krajského súdu žalovaný nemal dôvod pochybovať o presnosti merania analyzátorom dychu použitom pri orientačnej dychovej skúške na zistenie požitia alkoholických nápojov a nemožno za nesprávny, či dokonca nezákonný, považovať jeho postup, keď už ďalšie merania nevykonával. Žalobca v konaní nežiadal o krvnú skúšku na prítomnosť alkoholu v krvi a ani samostatne nepodstúpil vyšetrenie krvi na alkohol. Žalovaný v danom kontexte oprávnene považoval

zistenia za dostatočné na posúdenie veci. Keďže vykonané dôkazy neboli relevantným spôsobom spochybnené, nebolo jeho povinnosťou zadovážiť ďalšie dôkazy (duplicitne potvrdzujúce už preukázané) nad rámec už vykonaných.

Na námietky žalobcu ohľadne nedostatočného časového priestoru na uplatnenie svojich procesných práv v personálnom konaní krajský súd s poukazom na chronológiu celého konania uviedol, že žalobca mal dostatok času už počas prvostupňového konania obhájiť svoje procesné práva, vyjadriť sa k veci, k vykonaným dôkazom a navrhnúť na preukázanie svojich tvrdení vykonanie dôkazov.

Včas podaným odvolaním sa žalobca domáhal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Zhodne so žalobnými dôvodmi žalobca namietal, že žalovaný nezistil riadne a úplne skutkový stav a žalobcovi nebolo preukázané požitie alkoholických nápojov. Uviedol, že pred nástupom do služby nepil a oddychoval dostatočne dlhú dobu a nebol si vedomý toho, že by mohol mať v dychu merateľné množstvo zvyškového alkoholu. Preto podľa jeho názoru prístroj, ktorým bola dychová skúška vykonaná, musel zlyhať. Poukázal na to, že v administratívnych pomôckach nie je zadokumentovaných šesť meraní týmto prístrojom uskutočnených v období krátko pred meraním, ktoré absolvoval žalobca. Žalobcovi nebolo zrejmé, z akého dôvodu sa žalovaný bránil vykonať premeranie prístroja typu Alcosenzor IV CM, v.č. XXXXXX, ktorým bola vykonaná dychová skúška, pričom išlo o jediný technický dôkaz, na základe ktorého bol žalobca prepustený z policajného zboru. Krajský súd sa v napadnutom rozsudku nezaoberal faktom, prečo výsledok dychovej skúšky nebol verifikovaný iným spôsobom, napr. iným prístrojom merania alkoholu, odberom krvi. Krajský súd poukázal na opakovanie meraní, avšak nevzal do úvahy, že toto bolo vykonané po sebe na tom istom prístroji, v tom istom čase a v tých istých podmienkach. Žalobca v odvolaní namietal, že žalovaný nevykonával v konaní dôkaz navrhovaný žalobcom - výsluchy osôb Y., F., F. a H., ktorých na pokyn a so súhlasom nadriadeného žalobca rozviezol služobným motorovým vozidlom na pracovisko F., L..

Žalobca považoval za nepravdivé tvrdenie krajského súdu, že žalobca v konaní podpísal záznam, v ktorom sa mal doznať k vedomosti o požití alkoholu počas služby. K tomuto žalobca poukázal na to, že pod tlakom času (vyjadrenie v lehote pár hodín) uviedol, že si je vedomý porušenia svojich povinností, avšak toto vykonal v časovom strese a na základe nadriadeným deklarovaných meraní, bez možnosti úvah o správnosti meraní.

Žalobca tiež nesúhlasil so závermi krajského súdu, ktorý považoval lehoty určené nadriadeným na vyjadrenie a predloženie dôkazov a celý časový sled krokov v konaní za primerané. Podľa názoru žalobcu išlo o super rýchle konanie s už dopredu známym výsledkom. Podstatná časť konania - dokazovanie - prebehla vlastne v jeden deň. Žalobca tiež namietal, že v konaní mu bola určená len niekoľkohodinová lehota na vyjadrenie a predloženie dôkazov, bez reálnej možnosti zvoliť si právneho zástupcu. Z uvedeného dôvodu preto napísal „prvoplánové“ vyjadrenie. Z dôvodu časového stresu vo svojom vyjadrení uviedol, že si je vedomý porušenia interných predpisov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Podľa žalobcu mu nebola v konaní poskytnutá primeraná lehota na vyjadrenie. Žalovaný nepostupoval v konaní v súlade s ustanoveniami § 233 a § 238 zákona č. 73/1998 Z.z., keď pred vydaním rozhodnutia nevykonával presné a úplné zistenie skutočného stavu veci v rozsahu postačujúcom na rozhodnutie. Odmietnutie návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania je porušením práva navrhnovať dôkazy na podporu svojich tvrdení a práva obhajovať sa.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že krajský súd sa v rozsudku vyporiadal so všetkými relevantnými námietkami, ktoré žalobca uviedol v žalobe.

Dňom 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý upravuje v § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté dňom nadobudnutia

účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP). V súlade s uvedenými prechodnými ustanoveniami najvyšší súd v danej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, t.j. orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1 a 2 OSP).

Predmetom tohto súdneho konania je preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. z dôvodu, že štátnu službu vykonával pod vplyvom alkoholických nápojov. Služobný pomer žalobcu bol založený a riadi sa podľa zákona č. 73/1998 Z.z., pričom predpokladom vzniku služobného pomeru policajta je okrem iného aj zloženie služobnej prisahy. Z obsahu služobnej prisahy policajta zakotvenej v ustanovení § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. vyplýva, že policajt má byť čestným, statočným a disciplinovaným, ktorý svoje sily a schopnosti vynaloží na ochranu práv občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života, riadi sa ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z.z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor, dodržiavať služobnú disciplínu (§ 48 ods. 3 písm. a), g) a h) zákona č. 73/1998 Z.z.).

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 233 ods. 1 a 2 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstaráť si na rozhodnutie potrebné podklady. Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, viazaný rozsahom odvolania, preskúmal rozsudok krajského súdu,

pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v jeho odôvodnení, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s rozsudkom krajského súdu stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné uviesť nasledovné.

Najvyšší súd zhodne so závermi krajského súdu konštatuje, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo pre posúdenie veci dostačujúce. Je pravdou, že meranie prítomnosti alkoholu v dychu žalobcu analyzátorom dychu je v podstate jediným a nosným dôkazom v konaní o prepustení žalobcu zo štátnej služby, avšak na účely zistenia, či žalobca bol pod vplyvom alkoholu, išlo o relevantný dôkazný prostriedok, ktorého spoľahlivosť nebola v konaní spochybnená. Nakoľko použitý analyzátor dychu (Alco-senzor IV CM, výrobné číslo XXXXXX) mal platné overenie Slovenským metrologickým ústavom a v konaní nevystali žiadne okolnosti, ktoré by jeho spoľahlivosť spochybňovali (okrem tvrdenia žalobcu, že pri nástupe do služby nebadal u seba žiaden zvyškový alkohol po jeho požití večer predchádzajúceho dňa), nebol ani podľa názoru najvyššieho súdu daný dôvod, aby žalovaný vyhovel návrhom žalobcu na premeranie prístroja. Pokiaľ žalobca po vykonaných dychových skúškach bol presvedčený, že ich výsledok neodráža reálny stav, nič mu nebránilo požiadať o vykonanie krvnej skúšky na zistenie hladiny alkoholu. Najvyšší súd nemôže v tejto súvislosti nepoznamenať, že každý, kto by si bol vedomý, že vykonanou dychovou skúškou mu bola prítomnosť alkoholu v dychu zistená neoprávnene (v rozpore so skutkovým stavom), by sa automaticky domáhal vykonania analýzy krvi na potvrdenie, resp. vyvrátenie prítomnosti alkoholu. Žalobca (ktorý už z povahy svojho povolania mal vedomosť o relevantnosti dôkazu analýzou krvi) o vykonanie krvnej skúšky nepožiadaval. Naopak, vo vyjadrení k začatiu konania uviedol, že si je vedomý všetkých porušení, ako boli uvedené v upovedomení o začatí konania o prepustení zo služobného pomeru. Toto jeho vyjadrenie nepochybne spoluutvára celkový obraz o skutkovom stave a bolo jedným z podkladov a dôkazov, ktoré žalovaný v konaní hodnotil.

K tvrdeniu žalobcu, že aj po vykonaní prvej dychovej skúšky (s pozitívnym výsledkom) rozviezol služobným motorovým vozidlom svojich kolegov na pracovisko, a k jeho námietke ohľadne nevypočutia týchto príslušníkov PZ ako svedkov, najvyšší súd uvádza, že pre ustálenie skutkového stavu, teda, či žalobca bol pod vplyvom alkoholu, bola táto okolnosť irelevantná, preto nemožno považovať za vadu konania, či nedostatočné zistenie skutkového stavu, keď žalovaný dokazovanie o tejto skutočnosti nevykonával.

Najvyšší súd považoval za neopodstatnené aj námietky žalobcu, že personálne konanie bolo neprimerane krátke a žalobcovi nebola poskytnutá primeraná lehota na vyjadrenie a predloženie dôkazov. Vzhľadom na povahu skutku, pre ktorý bolo proti žalobcovi začaté konanie o prepustení zo služobného pomeru, najvyšší súd nepovažoval za neprimerané, keď sa žalobca mal k zisteniam žalovaného (namerané kladné hodnoty množstva alkoholu v dychu žalobcu) vyjadriť v lehote jedného dňa od oznámenia začatia personálneho konania. Nejednalo sa o zložité právne posúdenie, či komplikovanú skutkovú situáciu, ale išlo o okolnosti, ktoré boli žalobcovi známe už pred oznámením o začatí konania o prepustení, nakoľko s výsledkami meraní na prítomnosť alkoholu bol oboznámený ihneď po ich vykonaní. Najvyšší súd poukazuje aj na skutočnosť, že žalobca uložení lehotu na vyjadrenie akceptoval a nežiadal o jej predĺženie. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že potom, ako si žalobca ustanovil advokáta na zastupovanie v personálnom konaní, bolo tomuto právnomu zástupcovi umožnené nahliadanie do spisu a bolo mu umožnené vyjadriť sa v konaní v ním požadovanej lehote. Z uvedeného je zrejmé, že procesné práva žalobcu boli v konaní rešpektované.

Najvyšší súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom krajského súdu, že preskúmané rozhodnutie žalovaného bolo vydané v súlade so zákonom a postupom správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákonom chránených záujmov žalobcu. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov nepatrí a žalovanému nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.